

၂၀၁၆- ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏
တစ်နှစ်တာဆောင်ရွက်မှုများအား သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်း

နေပြည်တော်

(၂၄-၄-၂၀၁၇)

(က) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေး နှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန

၁။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ(မူကြမ်း) ရေးဆွဲခြင်း နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ (မူကြမ်း) ရေးဆွဲခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၂။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ပုံစံ (၇) ထုတ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အရှိန်အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာ့အသံ၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယိုနှင့် သတင်းစာများမှတစ်ဆင့် ပြည်သူတွေ့ကို အသိပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း တောင်သူ ပေါင်း (၅၃၉၄၁) ဦး၊ ဦးပိုင်ပေါင်း (၁၀၉၅၇၂) အတွက် မြေဧရိယာ (၄၁၇၅၈) အား ပုံစံ (၇) ကို ထပ်မံ ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃။ မြေကြီးမြေပုံမှန်ကန်ရေးအတွက် ပိုမိုတိကျသည့် ဒီဂျစ်တယ်မြေပုံများကို ခေတ်မီ မြေတိုင်းကိရိယာများအသုံးပြုပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး ယခုနှစ်အတွင်း ကွင်းပေါင်း (၇၂၂၉) ကွင်း ကို တိုင်းတာဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၄။ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ သင်တန်းများအနေဖြင့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေနှင့် အမိန့် ညွှန်ကြားချက်များ လိုက်နာရေး၊ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းများကိုလည်း ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၅။ မြေလွတ်၊မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မတီအနေဖြင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေး ဥပဒေ၊ ပုဒ်မ ၂၂ နှင့် အညီ သတ်မှတ်ကာလ ဖော်ထုတ်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိသည့် မြေများကို ဥပဒေနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်မှ ပြန်လည်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေးအတွက်(၁၈-၁၁-၂၀၁၆) ရက်နေ့ ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၃/၂၀၁၆) ဆုံးဖြတ်ချက်အရ နေပြည်တော်ကောင်စီ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် မြေလွတ်မြေလပ်စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များက စိစစ်ပြီးပြန်လည် တင်ပြဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်။ ယနေ့အထိ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် (၈) ခုမှ ပြန်လည်တင်ပြချက်များ အရ အသုံးပြုခြင်းမရှိသည့် ဧရိယာ (၈၄၁,၇၁၁) ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) ဆည်မြောင်းနှင့် ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန

၆။ စိုက်ပျိုးရေးရရှိရေး ဆည်ရေသောက်လုပ်ငန်း (၄၁၉၆) ခု၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် တုန့်ပြန်ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ လုပ်ငန်း (၁၁၂၆) ခု စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထင်ရှားသည့်လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ မုန်းချောင်း၊ မန်းချောင်း ၊ ကြီးအုံကြီးဝ ရေလှောင်တံမံများတွင် သဘာဝဘေးဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးခဲ့သည့် ပင်မရေပိုလွှဲများကို ပြန်လည်ပြုပြင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၇။ အဆင့်မြှင့်တင်ပြုပြင်ခြင်းအနေဖြင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ မြောက်နဝင်း၊ တောင်နဝင်း၊ ဝဲကြီး၊ တောင်ညို ဆည်ရေသောက်စနစ်များကို ဂျပန်နိုင်ငံ ODA ချေးငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပြီး ယခုဆိုလျှင် ဆည်ရေသောက် ဧရိယာ (၉၇၁၆၀) ဧကကို စိုက်ပျိုးရေး ပြန်လည်ပေးပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး အရာတော်(၂)နှင့် မြစ်ပေါက်မြစ်ရေတင် စီမံကိန်းများနှင့် တပ်ရွာမြစ်ရေတင်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဒီဇယ်ဆီကနေ လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်အဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ထီးတော်မိုးမြစ်ရေတင်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး နုံးပို့နှင့်ဆိပ်ဖြူအောက်ဆိပ်မြစ်ရေတင်၊ မွန်ပြည်နယ်ဓမ္မသမြစ်ရေတင်စီမံကိန်းများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်(၁၁) ခုတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စက်ရေတွင်း (၁၀၆၉) တွင်းနှင့် သောက်သုံးရေ စက်ရေတွင်း (၁၃၉) တွင်း ကိုလည်း တူးဖော်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၈။ ထူးထူးခြားခြားအနေဖြင့် ညောင်ဦးမြို့နယ် အနောက်ပုလင်းကျေးရွာမှာ ၈ လက်မ စက် ရေတွင်းမှနေပြီး အစက်ချရေပေးစနစ် (Drip Irrigation System) အသုံးပြုပြီး စိုက်ပျိုးရေး ပေးပေးခြင်းကို ရှေ့ပြေးစံပြအနေနှင့် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ဆိုင်ကလုန်းကိုမန်ကြောင့် ရေဘေးကြုံတွေ့ခဲ့သည့် ကလေးမြို့နယ်၊ ရာဇဂြိုဟ်ဆည် ရေပေးဝေရန်နှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်သည့် ရေထွက်ပေါက်တွင် နုန်းအနယ်များကျရောက်ပြီး ပိတ်ဆို့ခဲ့မှုကို (၂၄) နာရီ မရပ်မနား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် ယနေ့ဆိုလျှင် ပြန်ပွင့်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

၉။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ (GAP) ကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ သီးနှံအမျိုးအစား (၃၀) အတွက် GAP စနစ်များကိုဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပြီး တောင်သူလယ်သမားများအတွက် ပညာပေးပြန့်ပွားစေရန် လေ့ကျင့်ပေးခြင်းနှင့် တောင်သူများ လာရောက်လေ့လာနိုင်ရေးအတွက် ပညာပေးအစီအစဉ်အဖြစ် စံပြစိုက်ခင်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သရက်သီးနှံအတွက် GAP certificate ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး အခြားသီးနှံ (၁၄) မျိုးအတွက်လည်း ထုတ်ပေးနိုင်ရန် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၁၀။ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သူများအသင်းကိုလည်း ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ တစ်နိုင်ငံ လုံးအတိုင်းအတာအရ မြို့နယ် (၂၀၆) မြို့နယ်က တောင်သူ (၃၁၈) ဦး၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် မျိုးစေ့ထုတ် ဧကပေါင်း (၁၀၅၆၁) ဧက ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၁၁။ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ချင်းပြည်နယ်၊ ဖလမ်းမြို့နယ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ (လုံပီး) ကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ကျောင်းသား၊ကျောင်းသူ (၁၇၆) ဦးကို လက်ခံသင်ကြားလျက်ရှိပါသည်။

၁၂။ စိုက်ပျိုးရေးပညာရပ်များ ပြည်သူတွေ့ကြား ပိုမိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သိရှိနိုင်ရေး၊ အသိပညာ ပေးရေးနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့်နေရာတွင် ပိုမိုထိရောက်စေရေးတို့အတွက် Call Center ကိုလည်း (၁-၃-၂၀၁၇) နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နောင်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို အချိန် နှင့်တစ်ပြေးညီဖြေရှင်းပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ Center မှနေပြီး အမေးအဖြေကဏ္ဍသာမက အသိပညာပေးလုပ်ငန်းကိုလည်း ပူးတွဲဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၃။ မြန်မာ့ဆယ်မားအူးလ်ဒုန်ကျေးရွာသစ်လှုပ်ရှားမှုစီမံကိန်းကို ကိုရီးယားနိုင်ငံ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း KOICA ၏ အထောက်အပံ့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၂၂) သန်းနှင့် (၅) နှစ်တာကာလ လုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် (၉) ရှိ ကျေးရွာ (၁၀၀) တွင် ရှေ့ပြေး စံပြုကျေးရွာများအဖြစ် အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

(ဃ) စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန

၁၄။ လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှ စက်မှုလယ်ယာစနစ် ကူးပြောင်းရေးအတွက် ဘဏ်ချေးငွေစနစ်ကို အသုံးပြုပြီး အရင်းအနှီး အများအပြားစိုက်ထုတ်ရန်မလိုဘဲ စက်တန်ဖိုး၏ (၁၀%) ပေးသွင်းရုံမျှနှင့် ခေတ်မီလယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများကို တောင်သူစိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်ဝယ်ယူနိုင်ပြီး ကျန် (၉၀%) ကို (၆) လ တစ်ကြိမ် စက်တန်ဖိုး၏ (၁၅%) ပေးဆပ်ခြင်းဖြင့် (၃) နှစ်တာကာလအတွင်း (၇) ရစ်ခွဲပြီး အကြေ ပေးချေသည့် စနစ်ဖြစ်ပါသည်။

၁၅။ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်အတွက် ကြားပေါင်းလိုက်စက်များကိုလည်း မြန်မာ့လယ်ယာမြေသဘာဝနှင့် ကိုက်ညီအောင် ထုတ်လုပ်တပ်ဆင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် SRI စနစ်နှင့်ကိုက်ညီသည့် ကောက်စိုက်စက်၊ အာလူးဖော်စက်နှင့် ကန်သင်းဖော် ကိရိယာ တို့ကိုလည်း ဆန်းသစ်တီထွင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ စက်မှုလယ်ယာဌာနအနေဖြင့် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် Innovation များဖြစ်ပါသည်။

၁၆။ ယခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ထွန်ယက်ရေးလုပ်ငန်း (၈၈၅၀၀၀) ဧကလွှာ၊ ရိတ်သိမ်း ချွေလှေ့ ခြင်းလုပ်ငန်း (၄၂၀၀၀) ဧက၊ ကောက်စိုက်စက်အသုံးပြုလုပ်ငန်း (၇၀၀၀) ဧကကိုလည်း စက်အငှား စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ယခင်နှစ် လျာထားဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့မှုထက် ဧက

(၅၀၇၉၀၀) ပိုမိုဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ တောင်သူများအတွက် လယ်ယာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှလည်း ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိကလယ်ယာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (၃၉) ခု ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

(င) စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

၁၇။ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနရလဒ်အဖြစ် စပါးသီးနှံသစ်တစ်မျိုး (ရေမြုပ်ခံ-၃နှင့် ရက်-၉၀)၊ ဂျုံသီးနှံ သစ်တစ်မျိုး (ရေဆင်းဂျုံ-၁၁)နှင့် မတ်ပဲသီးနှံသစ်တစ်မျိုး (ရေဆင်းမတ်ပဲ-၇) တို့ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် နိုင်ခဲ့ပါသည်။ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှု ဆိုင်ရာကော်မတီသို့ တင်ပြထားပြီးလည်းဖြစ်ပါတယ်။

၁၈။ ရွှေဘိုပေါ်ဆန်းအတွက် ဒေသန္တရမူပိုင်ခွင့် (Geographical Identification) ရရှိရေး အတွက် ဆွေးနွေးပွဲ (၃) ကြိမ်ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး မူပိုင်ခွင့်ကာကွယ်ရေး ကော်မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းပြီး သုတေသနလုပ်ငန်း စီမံကိန်း (၁၉) ခု လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ စပါး၊ ပြောင်း နှင့် အခြားနှံစား သီးနှံ၊ ဆီထွက်သီးနှံနှင့် ပဲမျိုးစုံတို့အတွက်လည်း သုတေသနဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၁၉။ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအနေဖြင့် ပြည်တွင်း/ပြည်ပတက္ကသိုလ်များသို့ Ph.D (၁၆) ဦး၊ M.Agr.Sc (၃၀) ဦး၊ B.Agr.Sc (၂၀) ဦး၊ PGD (၁၄) ဦး၊ အငယ်တန်းသုတေသနပညာရှင် (၄၉) ဦး ပို့လွှတ်နိုင်ခဲ့ပြီး ပြည်ပအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် သင်တန်းများကို (၁၁၂) ဦးတက်ရောက် စေခဲ့ပါသည်။ ပြည်တွင်းသင်တန်းနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (၁၆) ခု ကိုဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း သင်တန်း (၈) ခုကို ယခုနှစ်အတွင်း တောင်သူ၊ ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းများအပါအဝင် (၄၂၇) ဦးတို့အတွက် ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

(စ) သမဝါယမဦးစီးဌာန

၂၀။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း သမဝါယမအသင်းပေါင်း (၃၉၁) သင်းကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်း နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၂၁။ စက်မှုလယ်ယာကူးပြောင်းရေးနှင့် လယ်ယာမြေအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို သမဝါယမအသင်း (၅၅၁) အသင်းရှိ သမဝါယမအသင်းသား (၇၁၅၇) ဦးတို့အတွက် လယ်ယာမြေဧကစုစုပေါင်း (၂၇၉၄၉.၉၉) ဧက အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဝန်ဆောင်မှု သမဝါယမအသင်း (၂၀) သင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းခွဲ (၂၉) ခု ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် (၂၁) စီး နှင့် ထွန်စက်ကြီး (၁၀၇) စီးတို့ဖြင့် လယ်ယာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

၂၂။ သမဝါယမသင်တန်း (၁၀၃၃) ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီး သင်တန်းသားဦးရေ (၄၈,၂၄၈) ဦး တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (၃) ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီး တက်ရောက်သူ (၃၈၉) ဦး ဖြစ်ပါသည်။

(ဆ) အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

၂၃။ လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်အဖြစ် သင်တန်းအမျိုးအစား(၃၁) မျိုးမှာ သင်တန်းသား (၅၈၂) ဦး တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကာလတိုသင်တန်း(၃၅၉) ကြိမ်၊ ဝန်ထမ်းများစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်မှု TOT သင်တန်းသား (၂၆၁) ဦးအားဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၂၄။ တန်ဖိုးမြှင့်စားသောက်ကုန် ထုတ်လုပ်မှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးအတွက် ToT သင်တန်း များကို GHP (Good Hygiene Practice), GMP (Good Manufacturing Practice) နည်းစဉ်များအတိုင်း သင်ကြားပေးခဲ့ပြီး ယခုအခါ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် သင်တန်းများ ပို့ချဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး သင်တန်းသားဦးရေ (၂၁၃) ဦးခန့်တက်ရောက်လျက်ရှိပါသည်။

၂၅။ အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းအနေနှင့် ၂၃၀၃ ခုကို ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းအား (၂၁၂၇) ကြိမ်အထိ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင် ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

(ဇ) မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

၂၆။ လယ်တစ်ဧကကို ယခင် ကျပ်တစ်သိန်း ကနေပြီး ယခုနှစ်တွင် ကျပ်တစ်သိန်းခွဲအထိ တိုးမြှင့် ထုတ်ချေးပေးခဲ့ပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းများ ပိုမိုအဆင်ပြေချောမွေ့အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ကို စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်သို့ ဧပြီ (၁) ရက်နေ့က စတင်ပြောင်းရွှေ့ဖို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး၊ လက်ရှိအခြေအနေမှာတော့ ယာတစ်ဧကအတွက်ပါ ပိုမို တိုးမြှင့် ထုတ်ချေးနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(ဈ) မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန

၂၇။ ဝက်နားရွက်ပြာရောဂါ၊ ခွာနာလျှာနာရောဂါ၊ ခွေးရူးရောဂါ၊ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်း (၁၅) ခုကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၂၈။ ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းအနေဖြင့် နိုက်တြိုဂျင်အရည်ထုတ်စက်ရုံတည်ဆောက်ခြင်း၊ မျိုးရည်ခဲချောင်း ထုတ်လုပ်ရေးဓာတ်ခွဲခန်းနှင့် မျိုးမြှင့်သားစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂၉။ (Good Animal Husbandry Practices-GAHP) ကောင်းမွန်သည့် မွေးမြူနည်း ကျင့်စဉ်အား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနှင့် အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ ကျင့်စဉ်အပေါ် မူတည်ပြီး ရေးဆွဲ နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃၀။ ထို့အပြင် တိရစ္ဆာန်ကောင်စောရင်းကောက်ယူခြင်းကို FAO- LIFT Fund စီမံကိန်း အကူအညီရယူပြီး မြင်းခြံ၊ တောင်သာ၊ နွားထိုးကြီး၊ မလှိုင်၊ ပခုက္ကူ နှင့် ရေစကြိုမြို့နယ်များတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး ဆက်လက်၍ ကျောက်ဆည်ခရိုင် (၄) မြို့နယ်၊ မိတ္ထီလာခရိုင် (၃) မြို့နယ်နှင့် မြင်းခြံခရိုင် (၁) မြို့နယ်မှာလည်း ရှေ့ပြေးစာရင်း ကောက်ယူသွားရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။

(ည) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

၃၁။ ယခုနှစ်အတွင်း ငါးသားပေါက်ထုတ်လုပ်နိုင်မှု ကောင်ရေ သန်း (၅၇၀) အထိ ထုတ်လုပ်နိုင် သည့်အတွက် ယမန်နှစ်ကထက် သန်း (၄၀) ပိုမို ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃၂။ ကောင်းမွန်သောမွေးမြူရေးကျင့်စဉ် (GAQP) စနစ် အကောင်အထည်ဖော်မှုအနေဖြင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် ငါး၊ ပုစွန် မွေးမြူရေးကုမ္ပဏီ (၄) ခုအား အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးခဲ့ပြီး တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် (၆) ခုတွင် သင်တန်း (၁၀) ကြိမ်နှင့် သင်တန်းသားပေါင်း (၃၅၆) ဦး ကို သင်ကြား ပို့ချပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃၃။ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအနေဖြင့် ငါးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများကို ပြည်တွင်း ပြည်ပ အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းပြီး သင်တန်းအမျိုးအစား (၄) မျိုးအတွက် သင်တန်းအကြိမ်ရေ (၁၁၇) ကြိမ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ သင်တန်းသားဦးရေ (၂၇၈၀) ဦးတက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

၃၄။ ပြည်ပတင်ပို့သော ရေထွက်ပစ္စည်းများနှင့် ပြည်ပမှတင်သွင်းလာသော ရေထွက်ပစ္စည်းများကို စားသုံးသူများ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းစင်စေရေးအတွက် ဓာတ်ခွဲခန်းများမှ နမူနာကောက်ယူ စစ်ဆေးခြင်း နှင့်ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ISO/IEC17025:2005 ကို တတိယ အကြိမ်မြောက် ရယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံ (၁၃) နိုင်ငံတင်ပို့သည့် ပင်လယ်ရေထွက်ပစ္စည်းများအတွက် Catch Certificate (၆၁၇) ခု၊ Health Certificate (၃၈၂၁) စောင် ကိုလည်း ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃၅။ ရေချို၊ ရေငံ သယံဇာတထိန်းသိမ်းမှုအား SEAFDEC, FFI, FAO တို့နှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဧရာဝတီလင်းပိုင်မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် သမီးလှကျွန်းအတွက် ပင်လယ်လိပ်မျိုး ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြု Site Network Certificate ကို ရယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃၆။ တရားမဝင်ငါးဖမ်းဆီးမှုများအတွက် လိုင်စင်မဲ့မှု၊ စည်းကမ်းမလိုက်နာမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ငါးဖမ်းရေယာဉ် ပြည်တွင်း (၂၅) စီး၊ ပြည်ပ (၈) စီး နှင့် ကျူနာ ငါးများတန်းလုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီ (၂) ခုကိုလည်း ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

(၄) ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

၃၇။ ကျေးလက်လမ်းတံတားလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအနေဖြင့် ကွန်ကရစ်လမ်း (၄၁/၁.၂၄) မိုင်၊ ကတ္တရာလမ်း (၅၂/၀.၂၂) မိုင်၊ ကျောက်ချောလမ်း (၂၁၇/၇.၇၈) မိုင်၊ ဂဝံလမ်း (၉၁/၁.၈၀) မိုင်၊ မြေသားလမ်း (၃၁၂/၅.၆၆) မိုင်၊ ကွန်ကရစ်တံတား (၂၆၂၈) ပေ၊ သစ်သားတံတား (၃၄၉၀) ပေ၊ ရေကျော် (၄၇၉၁) ပေ နှင့် ရေပြွန် (၁၀၇၄) ပေတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃၈။ ကျေးလက်ရေပေးရေးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် တွင်းတိမ်၊ တွင်းနက်၊ လက်တူးတွင်း၊ မြေသားရေကန်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်ခြင်းနှင့် အခြားရေရရှိရေး လုပ်ငန်းပေါင်း (၂၁၂၉) ခုကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၃၉။ ကျေးလက်မီးလင်းရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအနေဖြင့် ကျေးရွာပေါင်း (၂၇၀၇) ရွာရှိ အိမ်ခြေ (၁၄၁,၄၆၅) အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၄၀။ မြစ်မီးရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းအနေဖြင့် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကျေးရွာ (၂၁၀၇) ရွာထိ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး လက်ရှိ ကျေးရွာ (၈,၇၅၆) ကိုအကျိုးပြုလျက်ရှိပါသည်။ ထောက်ပံ့ခွင့်ပြုငွေကျပ်သန်း (၂၁၅,၃၄၀)၊ အတိုးရရှိငွေကျပ်သန်း (၃၃,၉၁၉.၀၆)နှင့် အကျိုးပြုလူဦးရေ (၅,၈၂၁,၀၉၉) ဖြစ်ပါသည်။

၄၁။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း (CDD) ဆောင်ရွက်မှုအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အထောက်အပံ့ ချေးငွေအကူအညီ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း (၄၈၀) ဖြင့် မြို့နယ် (၆၃) မြို့နယ်ကို လျာထားခဲ့ပြီး ယခင် ကာလ (၂၇) မြို့နယ်၊ ယခုအစိုးရသစ်ကာလ (၂၀) မြို့နယ်၊ စုစုပေါင်း (၄၇) မြို့နယ်တွင် လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။